

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **07 Ağustos 2026**

Sayı : **19988**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

47723

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 21.07.2026

Gülcan KİŞ
Mersin Milletvekili

Türkiye'nin uzun yıllardır ithal plastik atıkların önemli varış noktalarından biri hâline gelmesi; çevre, tarım, turizm ve halk sağlığı açısından ciddi endişelere neden olmaktadır. Özellikle limanları ve geri dönüşüm tesislerinin yoğunluğu nedeniyle Mersin ve Adana, atık ithalatının oluşturduğu çevresel yükü en fazla taşıyan iller arasında yer almaktadır.

Mersin Çevre Platformu tarafından yapılan açıklamada; ithal edilen atıkların denize, kıyılara, tarım alanlarına ve doğal yaşam alanlarına verdiği zararlara dikkat çekilmiş, Mersin ve Adana'daki siyasi partiler ile ilgili kamu kurumları ortak hareket etmeye ve sorumluluk almaya davet edilmiştir.

İthal edilen atıkların bir bölümünün geri dönüştürülemediği; tarım alanlarına, dere yataklarına, yol kenarlarına ve boş arazilere bırakıldığı ya da kontrolsüz biçimde yakıldığı yönündeki iddialar kamuoyuna yansımaktadır. Bu durum toprağın, yer altı ve yüzey sularının, havanın ve Mersin Körfezi'nin kirlenmesi riskini artırırken bölge halkının sağlığını da tehdit etmektedir.

Atıkların ülkeye girişinden geri dönüşüm veya bertaraf aşamasına kadar izlenebilirliğinin sağlanması, tesislerin düzenli ve etkin biçimde denetlenmesi, denetim sonuçlarının kamuoyuna açıklanması ve çevreyi kirletenler hakkında caydırıcı yaptırımlar uygulanması Bakanlığınızın sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. 2020 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Türkiye'ye yıllar itibarıyla ne miktarda plastik atık ithal edilmiştir? Bu atıkların geldikleri ülkeler ile atık türlerine göre dağılımı nedir?
2. Aynı dönemde Mersin ve Adana'ya getirilen veya bu illerdeki tesislere sevk edilen ithal atık miktarı yıllar itibarıyla ne kadardır?
3. Mersin'de ithal atık kabul eden, ayrıştıran, geri dönüştüren veya bertaraf eden kaç tesis bulunmaktadır? Bu tesislerin ilçelere göre dağılımı nedir?
4. Son beş yılda Mersin'deki atık işleme ve geri dönüşüm tesislerinde kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Bu denetimlerde kaç tesiste mevzuata aykırılık tespit edilmiş; kaç tesise idari para cezası, faaliyet durdurma veya lisans iptali yaptırımı uygulanmıştır?

5. Mersin’de tarım alanlarına, dere yataklarına, yol kenarlarına, kıyılara veya boş arazilere bırakılan ya da kontrolsüz biçimde yakılan ithal atıklara ilişkin Bakanlığınıza kaç ihbar ve şikâyet ulaşmıştır? Bunların kaç hakkında işlem yapılmıştır?
6. İthal edilen atıkların ülkeye girişinden geri dönüşüm veya nihai bertaraf aşamasına kadar takip edilmesini sağlayan etkin ve kamuoyunun denetimine açık bir izleme sistemi bulunmakta mıdır?
7. İthal atıkların Mersin Körfezi, kıyılar, tarım toprakları, yer altı ve yüzey suları üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla herhangi bir çevresel inceleme veya bilimsel çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
8. Atık işleme ve geri dönüşüm tesislerinin çevresinde yaşayan vatandaşların maruz kalabileceği hava, su ve toprak kirliliğinin halk sağlığı üzerindeki etkileri konusunda Sağlık Bakanlığıyla ortak bir çalışma yürütülmekte midir?
9. Geri dönüştürülebilir ham madde adı altında ülkeye getirildikten sonra geri dönüştürülemediği belirlenen atıkların miktarı ne kadardır? Bu atıkların gönderici ülkelere iade edilmesi amacıyla bugüne kadar hangi işlemler yapılmıştır?
10. Yerli atıkların kaynağında ayrıştırılması ve geri dönüşüm kapasitesinin öncelikle bu atıklar için kullanılması yerine yurt dışından atık ithal edilmesinin gerekçesi nedir?
11. Mersin ve Adana’nın çevresel yükünün azaltılması amacıyla atık ithalatına kota getirilmesi, bazı atık türlerinin ithalatının yasaklanması veya atık ithalatının tamamen durdurulması yönünde bir çalışma bulunmakta mıdır?
12. Atık ithalatı yapan firmaların isimlerinin, ithal ettikleri atıkların türü ve miktarının, tesislere ilişkin denetim sonuçlarının ve uygulanan yaptırımların kamuoyuyla düzenli olarak paylaşılması planlanmakta mıdır?